

Naplňujte džbány vodou a život se stane oslavou

Úvaha o všedním a nevšedním

Eva Muroňová (uveřejněno v časopise RODINNÝ ŽIVOT)

Jednu hru mají děti velice rády a tam, kde je to jen trochu možné, ji hrají. Je prostá. Dlaně nebo jakákoli nádoba se naplní až po okraj vodou nebo pískem a pak se všechno vysype nebo vylije, aby se nádoba vzápětí zase naplnila. Ruce nabírají a vysypávají, plní a vylévají. A tak stále dokola, neúnavně, donekonečna.

Dospělý sedící vedle dítěte u pískoviště nebo bazénku si obvykle oddechne a pomyslí: „Konečně chvíle ticha, konečně jej něco zaujalo.“ Má pravdu. Děti sice významy svých her ještě nerozpoznávají, ale ty činnosti, které jsou pro život důležité, potřebují stále a dosyta opakovat.

Děje se tak i v této hře, která se z pohledu dospělého může zdát únavná a naprosto nepodstatná. Obsahuje totiž dva prvky. Dlaně se plní a dlaně jsou prázdné. Nabírání se střídá s rozdáváním, plnost se střídá s prázdnotou a dítě má radost z obou. Je nepopiratelné, že to, co má být rozdáno, musí být nejdříve přijato, a co má být dáno, lze nabrat pouze tam, kde je místo. Jedno střídá druhé, dokud se činnost nezastaví. Obyčejnou hrou dítě procvičuje něco, co bude v životě velice potřebovat.

Vylévání a nalévání najdeme také v biblickém textu o svatbě v Káni Galilejské. Na stole jsou džbány, které jsou vyprázdněny a vzápětí naplněny ještě lepším vínem. Služebníci plní šest kamenných džbánů vodou, aby z nich potom nabírali víno a rozlévali je hostům. Někde mezi tím vším se nenápadně děje proměna.

Nabírání a rozdávání je také podstatou vztahu dvou lidí, jehož potvrzení se svatbou oslavuje. Oba souhlasí nejen s tím, že budou žít spolu, ale že se rozhodli žít spolu, i když je každý z nich jiný. Svatební ano je také vzájemný souhlas dvou lidí s tím, že se přijímají do svého života a dovolí tomu druhému stát se jeho vlastní, ale přesto jinou polovinou. Nedílnou součástí takového smysluplného soužití je pak vzájemné „naplňování“. Přijímání a dávání, dávání a přijímání, nikoli násilné dobývání a přivlastňování. Někde se také mezi tím vším skrytě a nenápadně děje proměna. Vztah dvou lidí zraje jako dobré víno. Nabírání a rozdávání souvisí také se

střídáním všednosti a svátku. Nejen svatba, ale jakákoli oslava, je něčím, co je dětem velice blízké. Děti totiž svým způsobem mají svátek každý den jednoduše proto, že jsou ušetřeny reality světa dospělých. Nemusejí prožívat odkládání každodenních povinností, starostí a stereotypů, protože jim dána možnost prožívat život naplněný objevováním světa, fantazií a jistotami rituálů. V této rovině má kořeny Ježíšova výzva k tomu být jako děti.

Oslava samotná se pak dá přirovnat k jedné části popisované dětské hry. Je okamžikem „naplnění“, štědrosti a hojnosti, kdy se s úžasem a vděčností zastavíme a zadíváme se na plné ruce. Jsou to plné ruce času. Slavením totiž znovu svůj čas bereme do vlastních rukou a získáváme nad ním převahu. Slavení je čas nadhledu, kdy nevládnou povinnosti a shon a kdy věci nejsou jen nástrojem, příčinou, nebo cílem snažení, ale jsou samy sebou. Je to čas, ve kterém se vyslovuje souhlas se životem: „Tak to má být.“ „To, co se stalo, je dobré.“ „Je dobré, že jsem se narodil.“ „Snažím se říkat ano tomu, co se stalo, i když je to těžké.“

K oslavě je třeba nabrat, zadívat se do plných dlaní a chvíli se radovat spolu s ostatními. Oslava je čas, který pomáhá k tomu, abychom život žili, a ne, aby „život žil nás“.

Pro křesťany má tento rozměr oslavy prohloubený do náboženské zkušenosti podobu nového zakotvení v Bohu. Bůh, dárce života, je ten, který naše ruce plní a zůstává. Biblický příběh toto ujištění obsahuje. Ježíš je spolu s Marií na oslavě. Je u toho, když člověk prožívá chvíle „naplnění“. Je dokonce tím, kdo nenápadně doplňuje to, co chybí, kdo proměňuje, daruje, rozdává a sám naplňuje život radostí.

Proměnění vody ve víno je Ježíšův první zázrak. Svatba je nový začátek a v této souvislosti je také začátkem doby Ježíšova působení mezi lidmi, které kalichem vína začíná a kalichem hořkosti vypitým až do dna končí. Ježíš vstupuje mezi lidi, kteří prožívají své slavnostní chvíle „naplnění“, ale dochází jim víno. Do tohoto místa tiše „rozlévá“ s nepochopitelnou štědrostí nepředstavitelnou hojnost. Bůh dává lidem prostor ke slavení, kde může být proměněno obyčejné v neobyčejné.

A nejen to. Obraz svatby je časem, kdy Boží Syn přebývá mezi lidmi. Je to zvláštní chvíle, kdy dokonce není třeba dodržovat obvyklé svátky, pro-

tože ženich je tady. Země prožívá čas Božího království, kdy jsou žízňiví a hladoví syceni, nemocní uzdraveni, plačící těšeni, světlo září na cestu, dobrá zpráva je hlásána ze střech a život je naplněn.

Kdykoli dnes zahlédneme odlesk tohoto království, ocitáme se uprostřed svátku podobně jako v úžasu a bez starostí malé dítě objevuje svět. Kdykoli se koná oslava, ve které se mění obvyklý průběh dne, mění se šaty, stůl, jídlo, přichází jiní lidé, říkají se jiná slova a mezi lidmi zavládne radost a pokoj, je Bůh mezi pozvanými a nenápadně, bez gest a zaříkávadel proměňuje všední chvíle v nevšední.

I když biblický příběh o svatbě v Káni Galilejské má mnoho rovin a mnoho úhlů pohledu, je tato rovina dětem srozumitelná a lze ji později dále prohlubovat, aniž by ztratila původní hodnotu. Vyprávění zdůrazňující dětem poselství naplňování a rozdávání pak může vypadat takto:

V malé vesnici, která se jmenovala Kána, se slavila svatba.

Bylo pozváno mnoho hostů a mnoho hostů se také sešlo. Mezi hosty byla také Maria, Ježíšova maminka, a Ježíš se svými přáteli. Všichni se radovali společně se ženichem a nevěstou. Radovali se z jejich štěstí. Byli veselí, smáli se, zpívali, jedli a pili víno.

Pak jim ale víno došlo. Lidé dopíjeli své poháry a nebylo je čím naplnit. Na svatebním stole zůstávaly prázdné číše a nikdo nové víno nepřinášel a nedoléval.

První to zpozorovala Maria. Přišla nenápadně za Ježíšem a říká mu: „Už nemají víno.“

Ježíš jí odpověděl, že ještě nepřišla jeho chvíle, ještě nepřišel jeho čas. Co tedy bude dál? Udělá Ježíš něco?

Maria věří, že ano. Jde ke služebníkům, kteří pomáhají v domě, a říká jim: „Udělejte všechno, co vám řekne.“

A tak se taky stalo. Ježíš k nim přišel a řekl: „Naplňte džbány vodou!“

Stálo tam šest obrovských nádob vysokých jako člověk a velkých tak, že se do každé z nich vešlo sto litrů vody.

Služebníci naplnili nádoby vodou až po okraj a když byly plné, uslyšeli znovu Ježíšova slova: „Teď naberte a dejte ochutnat tomu, kdo má svatební hostinu na starost.“

Správce svatby nevěděl, odkud tak dobré víno pochází. Jen služebníci, kteří před chvílí slyšeli, jak jim Ježíš říká "naplňte džbány vodou" a udělali, co jim řekl, teď vidí, že z vody se stalo víno.

Ježíš koná svůj první zázrak. Ukazuje, jakou radost a štěstí chce Bůh lidem dát. Ukazuje, jak velice si Bůh přeje proměnit naše životy v jednu velkou oslavu.

Několik návrhů všedních činností, které podporují poselství textu:

- Uděláme si čas a společně s dětmi připravíme a prostřeme slavnostní stůl včetně květin a svíce
- Prostíráme, chystáme talíře, sklenice, příbory, výzdobu pokoje.
- Pro každého, kdo bude sedět u stolu, připravíme na jeho místo malé překvapení.
- Společně vybíráme vhodné oblečení.
- Přání a dárky také kreslíme nebo vyrábíme.

...a pak cokoli v klidu oslavíme.

Tyto maličkosti i další obyčejné věci na první pohled nejsou vidět. Dají se přirovnat k plnění nádob našeho života vodou.

Maria je vzorem v prožívání každodenního života ve skrytosti, v tichosti a v lásce. Má velkou víru, když říká „udělejte, co vám řekne“, ale ono se to řekne... Někdy je opravdu těžké rozpoznat, co po nás Bůh vlastně chce, ale tady jsou jeho slova jednoznačná: „Naplněte džbány vodou!“

Není to pobídka k rychlému a dokonalému splnění úkolu, ale výzva k prožívání všednosti. Nabírejte a vylévejte, nabírejte a vylévejte, stále dokola, vytrvale naplňujte nádoby, protože jsou velké.

Máme totiž příslib, že jsme na svatbě, kde Ježíš nenápadně a bez velkých gest doplní to, co chybí, a promění obyčejné chvíle v oslavu plnou radosti a štěstí.

Nebojme se naplňovat dny svého života všedností. Naplňujme je s tichou vírou, nenápadně, bez paniky a s velkou důvěrou. Náš život se promění a stane svátkem.